

Vägledning till stödet för energieffektivisering i flerbostadshus

Denna vägledning utgår från ansökningsformuläret till stödet för energieffektivisering i flerbostadshus för att underlätta för den sökande att redovisa beräknad energibesparing och stödberättigande kostnader.

Vägledningen ger exempel på energieffektiviseringsåtgärder och fokuserar på hur kostnaderna för energieffektivisering kan urskiljas från kostnader som inte har ett direkt samband med energieffektivisering.

Mer information om stödet finns på Boverkets webbplats: [Stöd till energieffektivisering i flerbostadshus - Boverket](#).

Innehåll

Vägledning till stödet för energieffektivisering i flerbostadshus.....	1
Certifierad energiexpert.....	3
Uppgifter om byggnaden	4
Byggnadens A_{temp}	4
Andel av byggnaden som innehåller bostadslägenheter	4
Byggnadens aktuella energiprestanda	4
Byggnadens primärenergital	5
Energiexpertens roll	6
Uppgifter om åtgärden.....	7
Åtgärder, kostnader och sökt stöd	8
Merkostnader för energieffektivisering	8
Energieffektivisering innebär en förbättring av byggnadens primärenergital	8
Beräknade värden ligger till grund för stöd.....	9
Beräknad energiprestanda efter energieffektivisering	9
En certifierad energiexpert ska intyga energieffektiviseringsåtgärder och merkostnader ..	9
Alternativa sätt att räkna ut merkostnader	10
Stödberättigande kostnader ska fastställas enligt särskilda regler	10
Endast kostnader som har ett direkt samband med energieffektivisering berättigar till stöd	10
Boverkets tolkning av begreppet "kostnader för energieffektivisering"	10
Exempel på gränsdragningar	11
Särskild gränsdragning för solceller och förnybar energi på platsen	12
Exempel solceller	12
Olika alternativ för att fastställa de stödberättigande kostnaderna	13
Åtgärder kan behöva anges i olika tabeller	13
Uppgifter som ska redovisas i tabellen för Alternativ 1 (A och B)	14
Exempel Alternativ 1 (A och B)	14
Uppgifter som ska redovisas i tabellen för Alternativ 2 (C)	18
Exempel Alternativ 2 (C)	18
Närmare beskrivning av de olika alternativen i artikel 38.3	22
Alternativ a): Kostnaderna för energieffektivisering kan urskiljas	22
Alternativ b): Minst 65% av byggnadens A_{temp} är bostäder.....	22
Alternativ c): Kostnaderna för energieffektivisering måste skattas	23
Länk till GBER.....	23

Certifierad energiexpert

Med en certifierad energiexpert menas en energiexpert som uppfyller de krav och kvalifikationer gällande utbildning, erfarenhet och lämplighet för uppgiften som regleras i Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2007:5) för certifiering av energiexpert, CEX. Energiexperten ska vara oberoende i den mening att denne inte får vara närstående till den som anlitar experten. En byggnadsägare som har en oberoende expert anställd får, precis som vid upprättande av en energideklaration, anlita denne.

Att knyta en energiexpert till processen är dels ett sätt att förenkla för den som ansöker om stöd, dels ett sätt att förenkla för länsstyrelserna när de bedömer ansökningshandlingarna. Alternativet hade varit att kräva en aktuell energideklaration (inte bara en giltig, utan en helt ny) både i samband med ansökan om stöd och i samband med ansökan om slutlig utbetalning.

Energiexperten har kompetens att föreslå lämpliga åtgärder för energieffektivisering i den enskilda byggnaden. Sammanlagt måste åtgärderna beräknas förbättra byggnadens energiprestanda med minst 20 procent. Detta ska också intygas av energiexperten i ett särskilt dokument som bifogas ansökan. Jämförelsen ska då göras mot energiexperten bedömning av byggnadens aktuella energiprestanda. Energiexperten ska också intyga att kostnaderna för de energieffektiviseringsåtgärder som anges i ansökan är rimliga.

Certifierade energiexperter finns i register på Boverkets webbplats: [Hitta certifierade personer - Energideklaration - Boverket](#).

Uppgifter om byggnaden

I ansökningsformuläret ska uppgifter från byggnadens giltiga energideklaration anges. Energideklarationen ska också bifogas ansökan. Stödförordningen, förordningen (2021:664) om stöd till energieffektivisering i flerbostadshus, kräver inte att en ny energideklaration upprättas, men omräkningar kan behöva göras av byggnadens A_{temp} , andelen bostadslägenheter och byggnadens aktuella energiprestanda beroende på när energideklarationen upprättades och vilka åtgärder som har genomförts i byggnaden sedan dess.

En energideklaration kan beställas på Boverkets webbplats: [Sök och hämta energideklaration - Energideklaration - Boverket](#).

Byggnadens A_{temp}

Om ingen ombyggnad eller ändring av funktion har skett i byggnaden sedan energideklarationen upprättades, kan byggnadens A_{temp} hämtas från energideklarationen.

Andel av byggnaden som innehåller bostadslägenheter

I ansökan ska även anges hur stor del av byggnaden som innehåller bostadslägenheter som upplåts med hyresrätt, kooperativ hyresrätt eller bostadsrätt. Denna uppgift finns med eftersom stödförordningen anger att stöd endast får sökas för en byggnad som till övervägande del innehåller bostadslägenheter. Övervägande del betyder att andelen bostadslägenheter överstiger 50 procent.

Uppgiften om hur stor andel av byggnaden som utgörs av bostadslägenheter har också betydelse för vilket alternativ som ska tillämpas för att fastställa de stödberättigande kostnaderna.

Uppgiften kan hämtas från energideklarationen. I det fall ombyggnad har gjorts, som innebär att uppgiften i energideklarationen inte stämmer, bör en ny uppskattning av andelen göras.

Byggnadens aktuella energiprestanda

Byggnadens energiprestanda före energieffektivisering ska anges uttryckt som primärenergital med aktuella viktningsfaktorer för olika energibärare. Förutsatt att den giltiga energideklarationen har upprättats den 1 september 2020 eller senare och inga energieffektiviseringsåtgärder eller ombyggnader har genomförts efter det, kan uppgiften om byggnadens energiprestanda hämtas från energideklarationen. I annat fall måste byggnadens energiprestanda räknas om.

Följande gäller:

- Energideklarationer som har upprättats den 1 september 2020 eller senare baseras på gällande regler i Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter

och allmänna råd, BBR, och är uttryckta på rätt sätt. Se BFS 2020:4 – BBR 29.¹

- Energideklarationer som har upprättats före den 1 september 2020 baseras på äldre regler och måste räknas om. Se BFS 2017:5 – BBR 25.²
 - Energideklarationer som har upprättats under perioden den 1 januari 2019 – den 31 augusti 2020 är uttryckta i primärenergital. En mindre omräkning behöver göras med nya viktningsfaktorer.
 - Energideklarationer som har upprättats före den 1 januari 2019 är uttryckta som specifik energianvändning och behöver räknas om till primärenergital.

BBR finns på Boverkets webbplats: [Boverkets byggregler \(2011:6\) – föreskrifter och allmänna råd - Boverket](#).

Byggnadens primärenergital

Byggnadens primärenergital ger ett samlat värde på byggnadens energitekniska egenskaper. Det är en sammanvägning av egenskaperna hos klimatskärmen, de tekniska installationerna och energibärare. Primärenergitalet (EP_{pet}) beräknas utifrån byggnadens energianvändning, dvs. den energi som vid normalt brukande under ett normalår behöver levereras till byggnaden. Här ingår energi till uppvärmning (E_{uppv}), energi till komfortkylning (E_{kyl}), energi till tappvarmvatten (E_{tvv}) och fastighetsenergi (E_f) (se avsnitt 9 i BBR).

Varje energibärare (el, fjärrvärme, fjärrkyla, biobränsle, fossil olja och fossil gas) har en viktningsfaktor (VF_i), som ger möjlighet att ta hänsyn till teknikneutralitet och till andelen förnybar energi i olika energibärare. Vid beräkningen av primärenergitalet multipliceras energin för varje energibärare med respektive viktningsfaktor och summeras. Energi till uppvärmning korrigeras även med en geografisk justeringsfaktor (F_{geo}) för att ta hänsyn till att uteklimatet skiljer sig åt i olika delar av landet.

Summan divideras med golvarean (A_{temp}) för att få primärenergitalet. Enheten är kWh/m² och år.

Följande formel används vid beräkningen:

$$EP_{pet} = \frac{\sum_{i=1}^6 \left(\frac{E_{uppv,i}}{F_{geo}} + E_{kyl,i} + E_{tvv,i} + E_{f,i} \right) \times VF_i}{A_{temp}}$$

¹ Boverkets föreskrifter (2020:4) om ändring i Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd, BBR 29.

² Boverket föreskrifter (2017:5) om ändring i Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd, BBR 25.

Den 1 september 2020 ändrades viktningfaktorer för olika energibärare i BBR. Därför måste energiprestandan räknas om i de fall energideklarationen upprättades före detta datum.

Energiexpertens roll

I samband med ansökan av stöd ska en giltig energideklaration för byggnaden bifogas. Stödförordningen kräver inte att en ny energideklaration upprättas, men den måste vara giltig och därmed inte vara mer än tio år.

Ett krav för att kunna söka stöd är att byggnadens energiprestanda, uttryckt som primärenergital, före energieffektiviseringsåtgärden överstiger 100 kWh/m² och år. Det är nuvarande definition av primärenergital som gäller (se definition ovan). Den energiprestanda som anges i energideklarationen kan därför behöva räknas om av energiexperten. Detta gäller för alla energideklarationer som har upprättats före den 1 september 2020 och i de fall äldre bestämmelser har tillämpats. En omräkning måste också göras i de fall som åtgärder för energieffektivisering har genomförts efter upprättandet av energideklarationen. En sådan bedömning av byggnadens aktuella energiprestanda blir energiexpertens första uppgift. De certifierade energiexperterna bedöms ha kunskap om verktyg för omräkning av byggnadens energiprestanda till gällande definition.

Uppgifter om åtgärden

I stödförordningen finns en begränsning som innebär att stöd inte får ges till en åtgärd som innebär att en byggnad byter huvudsaklig energibärare från fjärrvärme till el (exempelvis bergvärme). Detta innebär en begränsning för byte av uppvärmningslösning som energieffektiviseringsåtgärd i de fall fjärrvärme används och är den huvudsakliga energibäraren. Därför ska det anges i ansökan om åtgärden/åtgärderna innebär att byggnaden byter huvudsaklig energibärare från fjärrvärme till el.

Huvudsaklig energibärare är den energibärare som utgör störst andel av den energi som levereras till byggnaden för uppvärmning, kylning, tappvarmvatten och fastighetsenergi. Andelen ska räknas på den oviktade energin, dvs. byggnadens energianvändning enligt BBR.

Att till exempel installera värmeåtervinning på ventilationen (FTX) i ett flerbostadshus som värms med fjärrvärme, kan både förbättra inomhusmiljön och minska behovet av fjärrvärme. Förutsatt att åtgärden förbättrar byggnadens energiprestanda, bör den vara stödberättigande så länge fjärrvärme fortsätter att vara den huvudsakliga energibäraren efter det att åtgärden är genomförd.

Åtgärder, kostnader och sökt stöd

I ansökningsformuläret anges att stöd lämnas för beräknade merkostnader för energieffektiviseringsåtgärder som beräknas medföra att byggnadens energiprestanda, uttryckt som ett primärenergital (EP_{pet}), förbättras med minst 20 procent. De uppgifter som ska anges här är byggnadens beräknade energiprestanda efter genomförd energieffektivisering. Denna jämförs sedan med byggnadens aktuella energiprestanda för att säkerställa att de planerade åtgärderna är tillräckliga.

Merkostnader för energieffektivisering

För att en åtgärd ska räknas som en energieffektiviseringsåtgärd krävs att den leder till en förbättring av byggnadens energiprestanda. En byggnads energiprestanda uttrycks genom dess primärenergital som beskriver hur energieffektiv byggnaden är (se tidigare avsnitt). Kostnader för åtgärder som innebär att primärenergitalet förbättras kan därmed vara stödberättigande.

Ett krav är att energieffektiviseringsåtgärderna tillsammans beräknas medföra att primärenergitalet förbättras med minst 20 procent. De stödberättigande kostnaderna måste också fastställas enligt särskilda regler som beskrivs närmare i nästa avsnitt.

Energieffektivisering innebär en förbättring av byggnadens primärenergital

En förbättring av energiprestanda, ett lägre primärenergital, kan uppnås på många olika sätt. Exempel på energieffektiviserande åtgärder är tilläggsisolering, byte av fönster, installation av en effektiv värmepump och att installera värmeåtervinning i ventilationen. Om man använder fossila bränslen i byggnaden så kan även en bättre energiprestanda uppnås genom att byta till förnybara bränslen, fjärrvärme eller värmepump.

För att uppnå en energieffektivisering som förbättrar energiprestandan med minst 20 procent krävs i många fall att mer än en åtgärd genomförs. Exempelvis kan tilläggsisolering av fasad och vindbjälkslag i en byggnad med fjärrvärme behöva kombineras med byte av fönster och injustering av värmesystem. På motsvarande sätt kan ett byte till FTX-system behöva kombineras med ett flertal mindre åtgärder som till exempel injustering av värmesystem, byte till energieffektiva varmvattenarmaturer och åtgärder för att minska byggnadens fastighetsel.

En energieffektivisering som innebär att energiprestandan förbättras med minst 20 procent sker ibland i samband med en större renovering. Stödet är en möjlighet för fastighetsägaren att täcka en del av kostnaden för energieffektiviseringen, vilket ger fastighetsägaren en snabbare återbetalning av investeringen. Men även om de energieffektiviserande åtgärderna genomförs i samband med en större renovering av byggnaden, är det endast kostnader som har ett direkt samband med själva energieffektiviseringen som är stödberättigande.

Beräknade värden ligger till grund för stöd

Eftersom stödförordningen inte kräver att en ny energideklaration upprättas, är det beräknade värden som kommer att ligga till grund för beslut om stöd, både vad gäller aktuell energiprestanda (i de fall den måste räknas om), åtgärdernas bidrag till att förbättra energiprestandan och kostnader för åtgärderna.

Beräknad energiprestanda efter energieffektivisering

I ansökan ska byggnadens beräknade energiprestanda efter energieffektiviseringsåtgärder anges. Det handlar om att beräkna vilken effekt de valda energieffektiviseringsåtgärderna tillsammans har på byggnadens energiprestanda.

Beräkningen ska genomföras enligt nu gällande regler för beräkning av energiprestanda i BBR (se Boverkets föreskrifter [2020:4] om ändring i Boverkets byggregler [2011:6] – föreskrifter och allmänna råd, BBR 29).

Ett krav för att få stöd är att den procentuella förbättringen av byggnadens energiprestanda är minst 20 procent. När byggnadens beräknade energiprestanda efter energieffektivisering har angetts, jämförs denna därför med uppgiften om byggnadens energiprestanda före energieffektivisering för att beräkna den procentuella förbättringen av byggnadens energiprestanda.

En certifierad energiexpert ska intyga energieffektiviseringsåtgärder och merkostnader

Den som söker stöd för energieffektivisering ska bifoga ett intyg från en certifierad energiexpert. Intyget ska visa vilken energieffektiviseringsåtgärd som ska genomföras, beräknade merkostnader för investeringen och vilken energieffektivisering som beräknas uppnås.

Alternativa sätt att räkna ut merkostnader

Stödberättigande kostnader ska fastställas enligt särskilda regler

Bidrag med offentliga medel till företag betraktas generellt som statligt stöd. Därför är det nödvändigt att beakta EU:s statsstödsregler vid utformningen av villkoren för ett statligt stöd. Den grundläggande statsstödsregeln finns i artikel 107 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Enligt den är statsstöd som utgångspunkt förbjudet. Även om huvudregeln är att statligt stöd är förbjudet, finns vissa möjligheter för EU-kommissionen att godkänna stödet, om det uppfyller vissa angivna krav.

Det finns dock undantag även från detta. Genom den så kallade Allmänna gruppundantagsförordningen (GBER) ges medlemsländer möjlighet att lämna stöd för vissa utpekade åtgärder, utan att först invänta ett godkännande från EU-kommissionen. Enligt artikel 38 i GBER, som handlar om nationella investeringsstöd till energieffektivitetsåtgärder, kan investeringsstöd ges till företag för att uppnå energieffektivitet.

Stödet för energieffektivisering i flerbostadshus styrs alltså av de villkor som anges i GBER. Därför måste de stödberättigande kostnaderna för energieffektivisering fastställas enligt reglerna i artikel 38 i förordningen.

Endast kostnader som har ett direkt samband med energieffektivisering berättigar till stöd

Punkt tre i artikel 38 (38.3) GBER anger hur de stödberättigande kostnaderna ska fastställas för att anses vara förenliga med EU-rätten. Enligt punkt tre ska de stödberättigande kostnaderna vara ”de investeringsmerkostnader som är nödvändiga för att uppnå en högre nivå av energieffektivitet”. Punkt tre förtydligar också att de kostnader som inte har ett direkt samband med uppnåendet av en högre energieffektivitet inte ska vara stödberättigande.

Boverkets tolkning av begreppet ”kostnader för energieffektivisering”

Tolkningen av begreppet ”kostnader för energieffektivisering” kan göras på olika sätt. Det handlar om var man drar gränsen för vad som bedöms ha ett direkt samband med uppnåendet av en högre energieffektivitet och vilka moment som ska räknas bort. Denna gräns måste framför allt sättas med beaktande av att förenkla för den sökande, för energiexperten och för länsstyrelserna gällande ansökan och bedömning.

För att uppnå en energieffektivisering på minst 20 procent krävs i många fall att flera åtgärder kombineras. Vi har tidigare varit inne på att exempelvis tilläggsisolering av fasad och vindbjälkslag i en byggnad med fjärrvärme kan behöva kombineras med byte av fönster och injustering av värmesystem.

En strikt tolkning hade kunnat innebära att för varje delåtgärd i paketet ovan bedöma om åtgärden kan genomföras utan att en energieffektivisering sker och hur mycket mer åtgärden skulle kosta om man samtidigt väljer att energieffektivisera. Med denna strikta tolkning skulle exempelvis endast skillnaden i

kostnad mellan ett nytt fönster som är mer energieffektivt än ett nytt fönster med samma u-värde som det befintliga fönstret varit stödberättigande. Alla kostnader utöver denna i delåtgärden skulle ha räknats bort.

Boverket gör, i förhållande till stödet för energieffektivisering i fler bostadshus, en vidare tolkning av begreppet ”kostnader för energieffektivisering”. En grundprincip bör vara att enskilda åtgärder med syfte att energieffektivisera, dvs. förbättra byggnadens energiprestanda, i sin helhet ska vara stödberättigande. I exemplet ovan med fönsterbyte innebär det att inte bara merkostnaden för ett mer energieffektivt fönster, utan alla kostnader för fönsterbytet är stödberättigande. Hela åtgärden ”byte till mer energieffektiva fönster” bedöms därmed ha ett direkt samband med uppnåendet av en högre energieffektivitet.

En förutsättning är att åtgärden i sig innebär en förbättring av byggnadens energiprestanda och att samtliga åtgärder för vilka stöd söks tillsammans förbättrar byggnadens energiprestanda med minst 20 procent.

Exempel på gränsdragningar

Åtgärd	Stödberättigande kostnad	Kommentar
Byte till mer energieffektivt fönster	Alla kostnader ingår.	Samtliga kostnader för åtgärden fönsterbyte ingår, dvs. inte endast skillnaden i kostnad mellan ett mer energieffektivt fönster och ett fönster med samma egenskaper som befintligt.
Tilläggsisolering av fasad i samband med fasadrenovering	Alla kostnader ingår.	Både kostnader för fasadrenovering och kostnader för tilläggsisolering, material och montering ingår. Även ev. kringkostnader som är nödvändiga för att genomföra åtgärden.
Installation av VVX för avlopp	Alla kostnader ingår.	Återvinning av värme ur avloppet genom installation av en stående avloppsvärmeväxlare i stamschakten.
Installation av värmeåtervinning på ventilationen (FTX).	Alla kostnader ingår.	Förbättrar inomhusmiljön och minskar behovet av fjärrvärme. En förutsättning är att installation av FTX i ett flerbostadshus som värms med fjärrvärme inte innebär att huvudsaklig energibärare ändras från fjärrvärme till el.
Byte från oljepanna till exempelvis bergvärmepump eller fjärrvärme.	Alla kostnader ingår.	Energieffektivisering som minskar förbränning av fossila bränslen.

Särskild gränsdragning för solceller och förnybar energi på platsen

Byggnadens energiprestanda förbättras om förnybar energi som tas tillvara på byggnaden eller dess tomt tas om hand för omvandling i byggnaden. Exempel på detta är sol och vind som omvandlas till el eller värme. Oftast handlar det om solceller eller solfångare. Den stödberättigande delen av investeringen bestäms som den andel av investeringen som motsvarar andelen mellan tillgodogjord energi och totalt producerad energi.

För solceller gäller att tillgodogjord elenergi är den energi som används till byggnadens energianvändning samtidigt som den produceras. Exporterad el till elnätet kan inte tillgodoräknas. Det finns inga riktlinjer om hur el från solceller ska fördelas mellan uppvärmning, tappvarmvatten, komfortkyla, fastighetsenergi samt hushålls- och verksamhetsenergi. Fördelningen är fri så länge det kan visas att produktionen sammanfaller tidsmässigt med användningen.

Exempel solceller

Åtgärd	Stödberättigande kostnad	Kommentar
Installation av solceller	Den andel av investeringen som motsvarar andelen av tillgodogjord elenergi som används till uppvärmning, tappvarmvatten, komfortkyla och fastighetsenergi är stödberättigande.	<p>Exporterad el till elnätet måste räknas bort.</p> <p>Tillgodogjord elenergi är den energi som används i byggnaden samtidigt som den produceras.</p> <p>Andelen av tillgodogjord elenergi som används till uppvärmning, tappvarmvatten, komfortkyla och fastighetsenergi ska användas för att räkna ut stödberättigande kostnad.</p>

Olika alternativ för att fastställa de stödberättigande kostnaderna

De stödberättigande kostnaderna kan enligt artikel 38.3 i GBER fastställas på tre olika sätt: a, b och c. För de olika alternativen gäller olika villkor. Vilka kostnader som är stödberättigande kan i vissa fall skilja sig åt mellan de olika alternativen, framför allt i de fall kostnaderna för energieffektivisering inte kan urskiljas utan måste skattas.

De olika alternativen för att fastställa stödberättigande kostnader i artikel 38.3 har främst betydelse för att säkerställa att reglerna för nationella stöd för energieffektivisering utformas på ett sätt som är förenligt med EU-rätten. I ansökningsformuläret finns de olika alternativen med för att ge möjlighet att följa upp enligt vilket alternativ stödberättigande kostnader har fastställts.

Det som har störst betydelse rent praktiskt är dock huruvida kostnaderna för energieffektivisering kan urskiljas från övriga investeringskostnader eller inte. Därför finns det två olika tabeller att fylla i.

Åtgärder kan behöva anges i olika tabeller

Om stöd söks för flera åtgärder i ett paket som tillsammans beräknas förbättra energiprestandan med minst 20 procent, kan de olika åtgärderna behöva redovisas i olika tabeller.

I de fall **kostnaderna för energieffektiviseringsåtgärden kan urskiljas** ur den totala investeringskostnaden, ska åtgärden redovisas i tabellen för **Alternativ 1 (A och B)**.

I de fall **kostnaderna för energieffektiviseringsåtgärden behöver skattas**, ska åtgärden i stället redovisas i tabellen för **Alternativ 2 (C)**.

Uppgifter som ska redovisas i tabellen för Alternativ 1 (A och B)

Denna tabell används för de åtgärder där **kostnaderna för energieffektivisering kan urskiljas**.

Uppgiften om hur stor del av byggnaden som utgörs av bostäder finns med för att kunna följa upp vilket alternativ i artikel 38.3 som tillämpas, a) eller b). Rent praktiskt har denna uppgift ingen betydelse för de övriga uppgifterna som ska redovisas i tabellen, men den behövs för att stödet ska kunna följas upp.

Exempel Alternativ 1 (A och B)

Byggnad från 1950-talet med fjärrvärme som huvudsaklig energibärare

För att energieffektivisera väljs följande åtgärds paket: Klimatskrämsåtgärder som omfattar tilläggsisolering av fasad och vindbjälkslag, byte av fönster och entrédörrar till trapphus, liksom injustering av värmesystem och byte av termostater.

Alla kostnader för de olika energieffektiviseringsåtgärderna kan urskiljas.

Andelen bostäder (A_{temp}) i byggnaden är 60 procent.

Följande uppgifter har redan redovisats i ansökningsformuläret:

Uppgifter som redan har redovisats:		Kommentar:
Byggnadens energiprestanda enligt energideklaration	192 kWh/m ² och år	Giltig energideklaration upprättad före 2019-01-01, vilket innebär att energiprestandan är uttryckt som specifik energianvändning och måste räknas om av energiexperten.
Byggnadens energiprestanda, uttryckt som primärenergital, före energieffektiviseringsåtgärden	147 kWh/m ² och år	Byggnadens energiprestanda har räknats om så att den uttrycks som byggnadens primärenergital med nu gällande viktningsfaktorer.
Lämna en sammanfattande beskrivning av den åtgärd/de åtgärder som stöds söks för.	Klimatskrämsåtgärder som omfattar tilläggsisolering av fasad och vindbjälkslag, byte av fönster och entrédörrar till trapphus, liksom injustering av värmesystem och byte av termostater.	Planerade åtgärder för energieffektivisering beskrivs i ord.
Beräknad energiprestanda efter genomförda åtgärder, uttryckt som primärenergital.	116 kWh/m ² och år	Åtgärderna tillsammans beräknas i exemplet medföra att energiprestandan i stället blir denna.

Uppgifter från exemplet redovisas i tabellen enligt följande:

Alternativ 1 (A och B)	Kommentar:
<p>I de fall kostnaderna för energieffektiviseringsåtgärden kan urskiljas ur den totala investeringskostnaden. Välj ett alternativ.</p> <p>☐ A. Om andelen bostäder i byggnaden överstiger 50 % men inte når upp till 65 % används detta alternativ för att fastställa de stödberättigande kostnaderna.</p> <p>☐ B. Om andelen bostäder i byggnaden är minst 65 % används detta alternativ för att fastställa de stödberättigande kostnaderna.</p>	Eftersom andelen bostäder i byggnaden i exemplet är 60 % väljs alternativ A.

Stöd söks för följande åtgärd/åtgärder	Förbättring EP_{pet} (kWh/m ² och år)	Beräknade merkostnader (kronor)	Kommentar:
Klimatskärm			
☐ Tilläggsisolering av tak	4 kWh/m ² och år	Alla kostnader ingår, inklusive eventuell borttagning och tillbaka-montering av befintliga förrådsutrymmen och golv.	Tilläggsisolering av vindsbjälklag, beräknad förbättring av energiprestanda i exemplet: 3%.
☐ Tilläggsisolering av fasad	9 kWh/m ² och år	Alla kostnader ingår, inkl. fasadrenovering med material och ställningar och ev. flytt och ny montering av fönster med nya infästningar.	Tilläggsisolering av fasad i samband med fasad-renovering. Beräknad förbättring av energiprestanda i exemplet: 6%.
☐ Byte fönster/dörrar	15 kWh/m ² och år	Alla kostnader ingår, givet att åtgärden innebär en energieffektivisering och att kostnader för åtgärder som ev. genomförs i samband med byte av fönster/dörrar och som inte har ett direkt samband med energieffektiviseringen räknas bort.	Byte av fönster och entrédörrar till trapphus. beräknad förbättring av energiprestanda i exemplet: 10%.

Stöd söks för följande åtgärd/åtgärder	Förbättring EP_{pet} (kWh/m ² och år)	Beräknade mer-kostnader (kronor)	Kommentar:
<u>Tekniska installationer</u>			
☐ Effektivare ventilation/värmeåtervinning			
☐ Effektivare styr- och reglersystem	3 kWh/m ² och år	Alla kostnader ingår.	Injustering av värmesystem och byte av termostater, beräknad förbättring av energiprestanda i exemplet: 2%.
<u>Energiförsörjning/omvandling</u>			
☐ Effektivare energiomvandling			
☐ Byte av energiförsörjning			
<u>Fastighetsenergi</u>			
☐ Effektivare belysning			
☐ Annat (max 500 tecken):			
Förbättring EP_{pet} (kWh/m² och år) enligt alternativ 1 (A eller B)	31 kWh/m ² och år		Total beräknad energibesparing, dvs. summan av Förbättring EP_{pet} (kWh/m² och år) för de åtgärder som valts för att energieffektivisera.

Stöd söks för följande åtgärd/åtgärder	Förbättring EP_{pet} (kWh/m ² och år)	Beräknade mer- kostnader (kronor)	Kommentar:
Summa åtgärder enligt alternativ 1 (A eller B) (kronor)		X kronor	Totala beräknade merkostnader, dvs. summan av Beräknade merkostnader (kronor) för de åtgärder som har valts för att energi-effektivisera.

Uppgifter som ska redovisas i tabellen för Alternativ 2 (C)

Denna tabell används för de åtgärder där **kostnaderna för energieffektivisering** från början inte finns särskilda, utan i stället **måste skattas**. Ett exempel är då energieffektiviseringsåtgärder genomförs i samband med en större renovering av byggnaden.

Skattningen görs genom att jämföra kostnaden för renoveringen inklusive energieffektiviseringsåtgärder med kostnaden för en investering exklusive energieffektiviseringsåtgärder. Skillnaden i kostnad blir de beräknade merkostnaderna för energieffektivisering.

Exempel Alternativ 2 (C)

Som exempel väljs åtgärden ”byte av fönster och entrédörrar till trapphus”. I det här exemplet genomförs energieffektiviseringsåtgärden i samband med invändig renovering av samtliga rum i lägenheterna.

Total kostnad för investeringen inklusive energieffektiviseringsåtgärden ”byte av fönster och entrédörrar till trapphus” är XX kronor. Kostnaderna för energieffektiviseringsåtgärden måste urskiljas, eftersom det endast är den som är stödberättigande. Den invändiga renoveringen av lägenheterna har inte ett direkt samband med energieffektiviseringen och måste därför räknas bort.

Skattning av kostnaden för energieffektiviseringsåtgärden kan göras genom att ta in en offert för investeringen ”invändig renovering av samtliga rum i lägenheterna” exklusive energieffektiviseringsåtgärden ”byte av fönster och entrédörrar till trapphus”. Skillnaden i kostnad mellan de båda investeringarna blir den skattade kostnaden för energieffektivisering.

Uppgifter från exemplet redovisas i tabellen enligt följande:

Alternativ 2 (C)	Kommentar:
<p>Identifiera merkostnaderna för att investera i energieffektivitet genom hänvisning till en liknande, mindre energieffektiv investering som skulle ha genomförts på ett trovärdigt sätt utan stöd. Skillnaden mellan kostnaderna för båda investeringarna anger den energieffektivitets-relaterade kostnaden och utgör de stödberättigande kostnaderna. En certifierad energiexpert ska i intyg beskriva den liknande mindre åtgärden och jämföra med den åtgärd som stöd söks för.</p>	<p>Denna tabell används för de åtgärder där kostnaden för energieffektivisering från början inte finns särskilda, utan måste skattas.</p>

Stöd söks för följande åtgärd/åtgärder	Förbättring EP_{pet} (kWh/m ² och år)	Totala investeringskostnader sökt åtgärd (kronor)	Totala investeringskostnader jämförelseprojekt (kronor)	Beräknade merkostnader (kronor)	Kommentar:
<u>Klimatskärm</u>					
☐ Tilläggssoleri- ng av tak					
☐ Tilläggssoleri- ng av fasad					
☐ Byte fönster/dörrar	15	XX kronor i exemplet, dvs. total kostnad för investeringen "invändig renovering av samtliga rum i lägenheterna" i exemplet, inklusive energieffektiviseringsåtgärden "byte av fönster	Kostnaden för investeringen "invändig renovering av samtliga rum i lägenheterna" i exemplet, exklusive energieffektiviseringsåtgärden "byte av fönster	Skillnaden i kostnad mellan de båda investeringarna blir den skattade merkostnaden för energieffektivisering.	Byte av fönster och entrédörrar till trapphus. Beräknad förbättring av energiprestanda i exemplet: 10%. Beräknad förbättring av energiprestanda

Stöd söks för följande åtgärd/åtgärder	Förbättring EP_{pet} (kWh/m ² och år)	Totala investeringskostnader sökt åtgärd (kronor)	Totala investeringskostnader jämförelseprojekt (kronor)	Beräknade merkostnader (kronor)	Kommentar:
		seringsåtgärden "byte av fönster och entrédörrar till trapphus".	och entrédörrar till trapphus".		(Förbättring EP_{pet}) och Beräknade merkostnader bör vara ungefär samma som i det fall kostnaderna för energieffektiviseringsåtgärden från början kan urskiljas.
...					
Förbättring EP_{pet} (kWh/m² och år) enligt alternativ 2 (C).	15				Total beräknad energibesparing, dvs. summan av Förbättring EP_{pet} (kWh/m² och år) för de åtgärder som valts för energieffektivisering. I det här exemplet var det endast kostnader för åtgärden "byte av fönster och entrédörrar" som inte kunde urskiljas från början.

Stöd söks för följande åtgärd/åtgärder	Förbättring EP_{pet} (kWh/m ² och år)	Totala investeringskostnader sökt åtgärd (kronor)	Totala investeringskostnader jämförelseprojekt (kronor)	Beräknade merkostnader (kronor)	Kommentar:
Summa åtgärder enligt alternativ 2 (C)		Totala investeringar inklusive energieffektiviseringsåtgärder.	Totala investeringar exklusive energieffektiviseringsåtgärder.	Totala beräknade merkostnader för energieffektivisering.	Summering av samtliga åtgärder som redovisas i tabellen.

Närmare beskrivning av de olika alternativen i artikel 38.3

De tre alternativen för att fastställa stödberättigade kostnader GBER beskrivs här närmare med koppling till stödet för energieffektivisering i flerbostadshus.

Alternativ a): Kostnaderna för energieffektivisering kan urskiljas

”Om kostnaderna för att investera i energieffektivitet kan urskiljas ur den totala investeringskostnaden som en separat investering ska denna energieffektivitetsrelaterade kostnad utgöra de stödberättigande kostnaderna.”

I de fall kostnaderna för energieffektiviseringsåtgärden kan urskiljas ur den totala investeringskostnaden kan detta alternativ användas för att fastställa de stödberättigande kostnaderna. Detta alternativ kan användas om andelen bostäder i byggnaden överstiger 50 procent men inte når upp till 65 procent.

Alternativ b): Minst 65% av byggnadens A_{temp} är bostäder

”Om investeringen avser förbättrad energieffektivitet i i) bostadshus, ii) byggnader avsedda för tillhandahållande av utbildning eller sociala tjänster, iii) byggnader avsedda för verksamhet med anknytning till offentlig förvaltning, till rättsliga eller polisiära tjänster eller till brandbekämpningstjänster, eller iv) byggnader som avses i leden i, ii eller iii, och där andra verksamheter än de som nämns i de leden upptar mindre än 35 % av den inre golvytan, ska hela de investeringskostnader som krävs för att uppnå en högre nivå av energieffektivitet utgöra de stödberättigande kostnaderna, under förutsättning att förbättringarna av energieffektiviteten leder till en minskning av det primära energibehovet på minst 20 % när det gäller renovering och till primära energibesparingar på minst 10 % jämfört med det tröskelvärde som fastställts för kraven för nära-nollenergi-byggnader för nationella åtgärder till genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU (39) när det gäller nya byggnader. Det ursprungliga primärenergibehovet och den uppskattade förbättringen ska fastställas med hänvisning till ett energicertifikat enligt definitionen i artikel 2.12 i direktiv 2010/31/EU.”

I den svenska stödförordningen, förordningen om stöd till energieffektivisering i flerbostadshus, anges att stöd får sökas för en byggnad som till övervägande del innehåller bostadslägenheter (som upplåts med hyresrätt, kooperativ hyresrätt eller bostadsrätt). Övervägande del betyder att andelen bostadslägenheter överstiger 50 procent av A_{temp} .

Ett villkor för att använda detta alternativ för att fastställa de stödberättigande kostnaderna är dock att andelen bostäder i byggnaden är minst 65 procent.

Detta är ett villkor som, i det fall detta alternativ används, måste vara uppfyllt för att det nationella stödet ska anses vara förenligt med EU-rätten.

Kravet i det svenska stödet för energieffektivisering är fortfarande att samtliga åtgärder tillsammans måste innebära en energieffektivisering om minst 20 procent, dvs. det är större investeringar i energieffektivisering som efterfrågas. Även från EU:s sida ses en energieffektivisering på 20 procent som en större energieffektivisering av byggnaden, för vilken en vidare tolkning av de stödberättigande kostnaderna kan göras.

I artikel 38.3 GBER anges att i de fall villkoren om minst 65 procent av byggnadens A_{temp} är bostäder och minst 20 procent energieffektivisering uppfylls, ska hela de investeringskostnader som krävs för att uppnå en högre nivå av energieffektivitet utgöra de stödberättigande kostnaderna.

Boverket har generellt en vidare tolkning av begreppet ”kostnader för energieffektivisering”, vilket i praktiken innebär att det inte kommer att vara någon egentlig skillnad mellan alternativ a) och b), givet de begränsningar som ges av den svenska stödförordningen.

Alternativ c): Kostnaderna för energieffektivisering måste skattas

”I övriga fall ska kostnaderna för att investera i energieffektivitet fastställas genom hänvisning till en liknande, mindre energieffektiv investering som skulle ha genomförts på ett trovärdigt sätt utan stöd. Skillnaden mellan kostnaderna för dessa två investeringar anger den energieffektivitetsrelaterade kostnaden och utgör de stödberättigande kostnaderna.”

Detta alternativ används i de fall kostnaderna för energieffektivisering från början inte kan urskiljas utan måste skattas.

Skattningen görs genom att jämföra kostnaden för en renovering inklusive energieffektiviseringsåtgärder med kostnaden för en investering exklusive energieffektiviseringsåtgärder. Skillnaden i kostnad blir de beräknade merkostnaderna för energieffektivisering för vilka stöd kan sökas.

Länk till GBER

Artikel 38 finns under avsnitt 7 – Stöd till miljöskydd.

[Konsoliderad TEXT: 32014R0651 — SV — 01.08.2021 \(europa.eu\)](#)